

BANNER 30

DEN LILLE FORSKEL ER BLEVET STOR

Af Jan Ebert
Fotos: Per Hjort

De fleste kombinerede familie- og kapsejlsbåde er meget mere det første end det sidste. Derfor var det spændende at prøve Banner 30, der så helt klart er mere racer end turbåd og alligevel har masser af plads og komfort om læ. Desuden var det en helt anden sejloplevelse end med forrige testbåd, Olsen 31, så hvis nogen tror, at alle nye både er ens nu om dage, tager de grundigt fejl. Forskellene i sejlegenskaber er så store som måske aldrig før.

Banner 30 er heller ikke kapsejlerens familiebåd, men den kapsejlende families båd. Forstået derhen, at hele familien skal være meget kapsejls- eller i hvert fald sejlbevidst og være helt med på at sidde oppe til luv, så snart det lufter lidt på krydset. Ligesom de skal være indstillet på at trimme flittigt og i det hele taget gå meget op i sejlsadsen, for båden sejler bestemt ikke af sig selv. Til gengæld, giver Banner 30 meget spændende og underholdende sejlads. Selvfølgelig findes der mere rå og vilde racere - dette er vel nærmest en let tunet sportsbåd

Der er meget fine pladsforhold i Niels Jeppesens Banner 30, men derfor er det ingen turbåd. Det er først og fremmest en moderne racer, som tydeligt demonstrerer, hvordan tur- og kapsejlsbådene fjerner sig mere og mere fra hinanden.

- men den giver masser af sejlglæde og et fartpotentielt, der nok lader alle andre velapterede, -30 fods både sakke agterud.

Banner 30 er tegnet af Niels Jeppesen, der nu er på vej mod at blive internationalt kendt, efter at hans X 102 har vundet 3/4 Ton Cup to år i træk. Han debuterede for nogle år siden med et lille pletskud, X 79, og kort efter fulgte Ravage 36, som undertegnede vil kalde lidt af et flop. Med Banner 30 var lektien lært, nemlig

at bredden ikke kan øges ukritisk, når man kommer lidt op i displacement, for det er umuligt at sejle en større båd opret i jollefacon. Desuden planer en tung og stor båd dårligt, ligegyldigt hvor fladbundet og bredmåset den bliver.

To vidt forskellige både

Med Banner 30 gik Niels Jeppesen den moderate vej, og bredden (især agter) virker godt afstemt til bådens størrelse og displacement. I hvert fald tåler den op til 15 graders krængning på krydset, uden at det mærkes på farten eller ses på hæk vandet. Det er ikke langt fra, hvad de fleste traditionelle kølbåde har det bedst med, og selv slanke bådtyper skal helst ikke sejles med over 20 graders krængning.

Hermed være ikke sagt, at man bare kan lade Banner 30 smide til. Det varer nemlig ikke længe før de 15 grader er nået, hvis besætningen ikke sidder ud til luv, og man skal være nogen stykker. Til kapsejls må 4-5 granvoksne nærmest regnes som minimum, hvis der er luft.

Prøvesejladsen fulgte efter, at vi havde været ude med Olsen 31 (Nr. 8/82), og jeg tror man skal have prøvet det for at forstå, hvilken grundlæggende forskel der er på de to nogenlunde lige store både. Olsen 31 er den traditionelle kølbåd, lidt tung (3,0 ton) i det og uhyre nem at sejle. På frisk kryds kan man sagens sidde inde under kalechen, nede i kahytten eller stort set hvor man vil uden at påvirke sejlegenskaberne mærkbart.

I en byge kan man for den sags skyld lade båden krænge ned, den er til at holde alligevel og vil aldrig volde sin rorsmand besvær.

Med en Banner 30 er der kun én rigtig placering: oppe til luv og godt agter, hvis der står nogen sø. Desuden skal der trimmes så snart vindforholdene ændrer sig, og båden kan bestemt ikke forceres gennem en byge - så skal rorsmanden da være mere end almindelig dygtig. Da Banner 30 desuden er så let og kan forekomme lidt spinkel - specielt i sammenligning med Olsen 31 -

Det kan diskuteres, om man synes en bådtype som Banner 30 er pæn. Til gengæld fungerer den godt, og nogen hævder jo at brugsrigtigt aldrig er grimt.

Virker den ikke som båden til lange, åbne stræk, hvor familien kan komme ud for hårdt vejr uden en beskyttende havn eller fjord i nærheden. Personligt ville jeg i hvert fald ikke føle mig helt tryk ved at stå ud fra Thyborøn eller Skagen med min familie i en Banner 30, men gjorde det uden betænkeligheder i Olsen 31.

Dette er ikke nævnt som negativ kritik af Banner 30, men for at placere den rigtigt og slå en streg over „familiebåd“ i brochurens flotte og alt for lange ord om, at båden „simpelt hen er markedets

bedste kapsejler-familiebådstilbud“. Med mindre man er en hel familie, der er bidt af kapsejlads, børnene og hunden inklusive.

En anden slags trim

Hvad prøveholdet faldt for, er de aldeles glimrende og meget sporty sejlegenskaber. Få andre kølbåde reagerer så følsomt på ændringer af trimmet og giver dermed så megen sejlglyde. Det betinger selvfølgelig, at man kender til elementært trim af denne type båd eller får det lært -for kan man ikke trimme rigtigt, er Banner 30 ganske enkelt en håbløs kasse. Der er flere knobs forskel på, om skødevognen står det rigtige eller forkerte sted på løjgangen, og hækstaget skal trimmes mindst lige så ofte og flittigt som storskødet. I

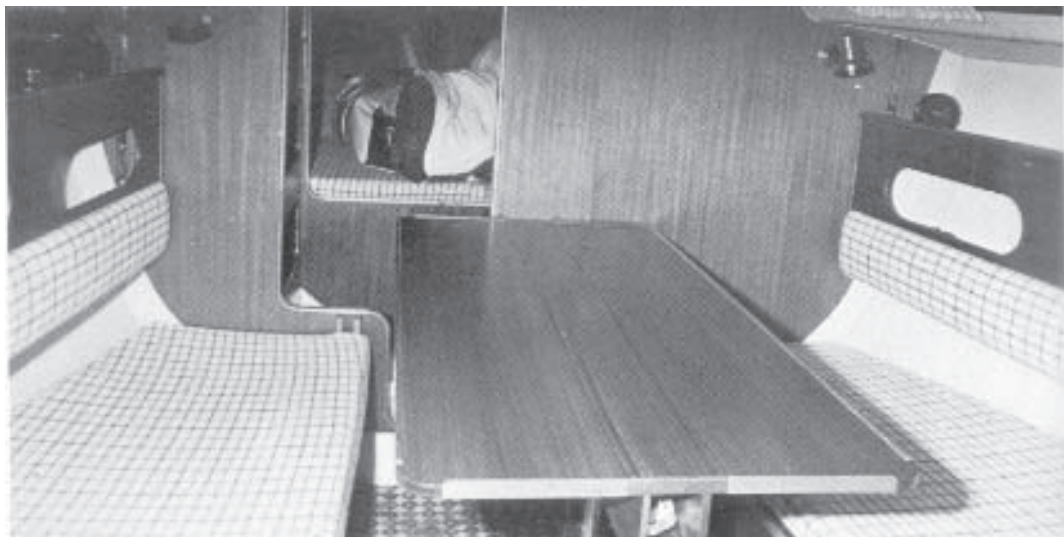
det hele taget er storsejlet bådens vigtigste sejl, ikke blot fordi det er det største, men antagelig også fordi det så afgørende bestemmer balancen i denne typebåd. Er man vant til en mere traditionel båd, varer det nok en tid, før man har vænnet sig til, at halet til løjgangen er den vigtigste trimline om bord.

Vi lagde ud på kryds fra Korsør i 6-7 m/sek fra vest og pæn modsø. Desværre var vi kun to mand, så selv med krydsfok og første reb kunne vi ikke holde båden tilstrækkeligt på højkant. Den virkede utroligt levende, og vi fumlede nok også noget i det, men vi fik da omsider sluppet skødevognen helt ned i læ. Alligevel var det først senere, med 3 mand oppe til luv og 5 m/sek, at vi rigtig fik gang

i båden, nu med fuldt storsejl. På forholdsvis fladt vand (Agersø-sund) stod loggen konstant omkring 6 knob (bådens egen viste optimistisk 6,5), krængningen lå på den rigtige side af 15 grader, og balancen på roret var perfekt. En sand fornøjelse for rorsmanden der sad i andægtig koncentration og kunne være fortsat langt ud over Smålandshavet, hvis resten af holdet ikke havde insisteret på aftensmad - som de ikke kunne eller ikke ville indtage oppe på luv sidedæk.

25 grader til vinden

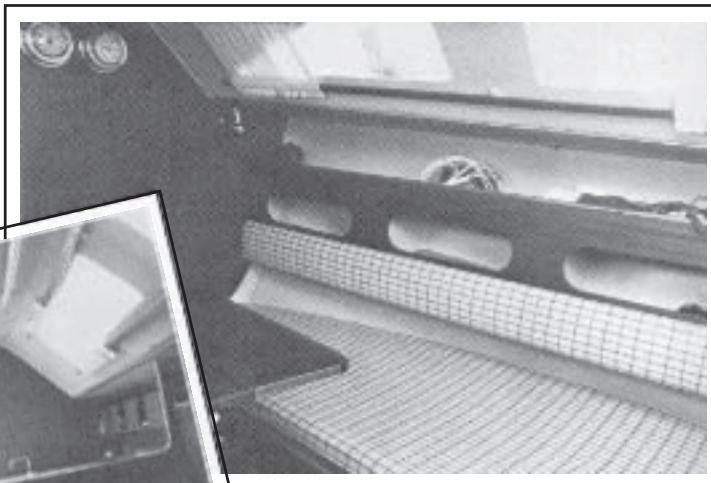
På kryds kommer genuaen først i brug under ca.. 4 m/sek, alt efter hvor stor vægt man har til luv. Den skødes ret langt inde og kræver derfor et barberhal eller en kødeblok i løn

Den finish der kan opnås med værftets apertingsæt, er imponerende. Bemærk kantlisterne på alt finér.

Hyldeerne i to etager er praktiske til mange ting - undtagen køjetøj. Det må lægges af vejen i stikkøjen eller forude.

Sparer man indenbordsmotoren, bliver motorkassen et fremragende og let tilgængeligt stuverum.

ningslisten, når der slækkes til foranfor tværs. Skødeskinnen peger ikke frem mod forstæget, men ligger mere parallelt med bådens akse, så fremme, hvor fokken skødes, bliver vinklen ret stor. Det tvinger til ikke at pine højde, men sejle på fart og balance i båden. Alligevel var det forbløffende, så højt prøveeksemplaret kunne pines til vinden, da vi ville klare indsejlingen til Skælskør på dødt kryds gennem en rende, der kun er en snes meter bred. Farten røg fra de 6 knob ned på 3-4, men stavgendingerne spændte også kun over 45-50 grader - altså sejlede vi båden med under 25 grader til vinden. Det nummer er der vist ikke mange kølbåde, der kan gøre efter.

Forklaringen må søges i meget effektiv kølprofil plus det, at kølen sidder ret langt fremme. I hvert fald er det velkendt, at det sidste giver god højde, men der er også en minusside: Båden kommer til at virke lidt tung i forskibet på kryds, og besætningen må ret langt agterover for at modvirke det. Herved får man spredt vægten, hvor parolen er, at den skal samles så meget som muligt. En decideret havkrydser har som regel også kølen lidt mere tilbage, motoren placeret over den og besætningen anbragt mere mod midtskibs. Det giver en fri gang i søen, hvilket man vanskeligt kan sige om Banner 30, der forekom ret våd og med tendens til at stoppe, hvis rorsmanden ikke er meget påpasselig. Til sammenligning gik Olsen støt og tørt, uden at rorsmanden skulle gøre ret meget andet end holde kurs.

Hermed være ikke sagt, at den nuværende placering af kølen er forkert. Det viser de fine sejlegenskaber jo, at den ikke er, men bådtypen er mest velegnet til indenskærs sejlsad. Det ligger også i det lave deplacement og skrogformen, der sigter mere på fart end optimal sødygtighed.

På skæring med spiler nåede vi bådens bedste fart gennem vandet, omkring 7,5 knob, og skal det gå meget stærkere må den surfe, hvil-

ket vejr og vind desværre ikke gav mulighed for under prøvesejladsen. Det er ellers her, den brede type skulle have den ene af sine stærke sider, mens den anden er let luft på kryds. Det sidste kan virke ulogisk, men det store sejlareal til det lette skrog giver et gunstigt forhold mellem vægt/ våd overflade/ sejlareal. I mellemluft er den måske sjovest at sejle, i hvert fald på kryds, men her kan mere traditionelle kølbåde også være nogenlunde med på farten - i sejlglæde er det straks sværere.

Kun til selvbyggere

Banner 30 produceres af Ib Hauge Nielsen, I.N. Fiberbåde A/S, Haderslev. Der lægges helt an på selvbyg-

gere, og salgspakken er meget gennemført med udstyr, grej og delarbejder lagt ud i 38 punkter. Så kan man sammensætte netop den grad af selvbyg, man føler at have magt over. Det afprøvede eksemplar var samlet af en møbelsnedker med en finish, vi sjældent har set mage til. Bådens ejer forsikrede været undervejs, heller ikke med at støbe skot og andre dele fast. Hvad der især sætter prikken over i'et er den gennemførte anvendelse af kantlister på alle stykker finér. Til apertingen medfølger ikke mindre end 80meter udfrasede mahognilister plus runde hjørnelister, lige til at klæbe på plads. Resultatet er blevet en aperting, der næsten har præg af

luxus, selv om den rent faktisk er holdt på et tilpas beskedent plan, der passer sig for en kapsejler. Ruf og fribord er således uden beklædning, men pænt malet med topcoat, og ved hjælp af nogle fikse bøsninger til at bore op i sandwichkonstruktionen undgår man helt de mange strittende skruer fra spil og beslag.

En bredde på 2,80 m giver selvfølgelig plads om læ, og det er udnyttet, som det skal - nemlig til at give mere plads og rumfølelse. Ikke til at stoppe mere aperting ind i båden, så man alligevel ikke kan røre sig. Alt er enkelt, velproportioneret og funktionelt, og stuveforholdene er nærmest generøse. Over køjerne er først nogle praktiske handskerum, så en hylde, Og der er en dejlig reol med tre store rum over for toilettet. Under forkøjerne er et gevaldigt stuverum let tilgængeligt, og sparer man indenbordsmotoren, gælder det samme rummet under cockpitet. En lille, meget snild detalje er for øvrigt trappen ned i kahytten. Først træder man oven på 'motor-

kassen', men næste trin sidder ikke på kassens forside, hvor det ville være i vejen for kokken, når han/hun står ved pantryet. Trinnet er i stedet anbragt langskibs på forskanten af stikkøjen, hvor det også sidder mere 'fodrigtigt', når man stiger ned i en krængende båd.

Også pantryet har masser af god stuveplads i store forsænkede rum under bordpladen. Kun synd, at der ingen bordplads bliver tilbage, når lugerne over den runde stålvaske og kogeapparatet er fjernet. Som en nødløsning kan kokken trække kortbordet frem over stikkøjen og placere den største af lugerne på det, men arbejdsstillingen er ikke god. Vi savnede også meget et kardansk ophængt kogeapparat, men det er selvbyggeren selv herre over - pladsen til det kan dog virke kneben.

Bom med nyt rebesystem

Elvstrøm-riggen fra Nordic Mast i Åbenrå syntes at passe godt til båden. Masten kunne måske med fordel have krumningen lidt højere oppe, så kappen i storejlet åbner mere, men det er nok svært med en mast, der står på rufftaget. Der er ekstra, justerbare undervant (minibagstag) til at støtte masten på kryds i hård sø, og bommen var af en ny type med tre hulkehle. Den midterste til storejlet, de to andre til rebesystemets slæder, der er selvjusterende (dvs. de trækkes hen til øjet i sejlet og glider med det agterover, når rebelinen tattes ud mod nokken).

Alle fald og hal var ført hen til agterkanten af ruffet, hvilket også er helt nødvendigt på en båd som Banner 30, der absolut ikke tåler belastning af forskibet. Bare det, at en mand går på dæk for at sætte spilerstagen, koster mærkbart fart. Samme mand har det for øvrigt ikke nemt med ruffets store, glatte flader, og selve dæksmønsteret er heller ikke godt. Det er heller ikke et rigtigt mønster, men blot en ru struktur i gelcoaten, og det er et væsentligt argument for ikke at give Banner 30 fem ankre. En ellers perfekt sejlmaskine burde have et perfekt dæksmønster.

Til slut bør det nævnes, at vi havde det meget komfortabelt i havn, både om læ og til en hyggestund i det meget store og velproportionerede cockpit. Det er kun den meget levende og trimkrævende sejlads, vi ikke kan forbinde med familieture og langfart. Forskellen mellem raceren og turbåden er i høj grad blevet uddybet med en båd som Banner 30 og dens slægtninge af brede og lette konstruktioner.

Sejl og Motor tildeler de afprøvede både indtil fem ankre ud fra en helhedsbedømmelse. Bedømmelsen er anlagt ud fra følgende skala: 0 Dårlig/farlig. 1 Brugbar. 2 Rimelig. 3 God. 4 Glimrende. 5 Fremragende.

TEKNISK GENNEMGANG

De anførte punkter refererer kun til det afprøvede eksemplar.

SPECIFIKATIONER

Længde	9,00 m
Bredde	2,80 m
Dybgang	1,60 m
Deplacement	2.200 kg
Kølvægt	1.200 kg
Storsejl	22,5kvm
Genus	22,5kvm
Fok	13,5kvm
Spiler	65,0kvm
Scandicap-mål, ca.	6,6

og hængsler m.v., 34 blokke, skøder og liner, knivskåret mahogniliner med kantlister, vinduer og glasfibermateriale.

PRISER

Standardlevering 124.960 kr. Almindeligt udstyr: søgelænder, lanterne, kompas, windex, el-installation m. 4 lamper, 70 amp. batteri, spritblus,

stålvaske, 25 l vandtank med forbindelser, toilet, hynder, lim, lak og skrurer ialt 18.776 kr. Storsejl og fok ca. 7.500 kr. Sejllar båd uden motor: 151.265 kr.

MÅL

Højde i forkahyt 154 cm, kahyt 156 cm, ved pantry 167 cm. Salonens bredde 150 cm fra ryglæn til ryglæn. Stb. køje 200 x 70 cm, bb 190 x 70 cm, stikkøje 225 x 70 cm. Cockpit 225 x 156 cm.

KONSTRUKTØR:

Niels Jeppesen

VÆRFT OG SALG:

I.N. Fiberbåde A/S, Fjordagervej 25, 8100 Haderslev

MATERIALER

Skrog og dæk i glasfiber-sandwich med karna af alrex. Forskibet forstærket med kevlar og røret med kul-fibre. Bundkonstruktion i glasfiber, plywood og stålplade. Jernkøl.

STANDARDLEVERING

Skrog med dæk monteret. Til selvmontering medfølger rør og køl, alu-røllingsliste, luger, Elvstrøm-rig, alu-kjøkingstang, 10 faldstoppere, 4 skødevogne, 6 klemmer, rorpinsforlænger, 7 spil (2 mod gearring) alle beslag

ALVORLIGE FEJL OG MANGLER

Ingen

FEJL OG MANGLER

Dårligt skridmønster på dæk
Kun 40 cm frihøjde i stikkøje

BEMÆRKELSÆSVÆRDIGT GODT

Skrog i fuld sandwich med kevlarforstærkning
Godt tilrettelagt for selvbyggere

GENEREL HÅNDVÆRKS-MÆSSIG VURDERING

Pænt glasfiberarbejde til prisen
Gode materialer som selvbyggeren kan arbejde videre med

